

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BROJ: 80 0 P 057509 20 Rev
Banjaluka, 03.02.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Tanje Bundalo kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice G. rođene M.R. iz Nj., zastupane po punomoćniku G.D., advokatu iz B., protiv tuženih G.S. iz Nj. i G.Z. iz B., oba zastupana po punomoćniku A.I., advokatu iz M., radi utvrđenja i diobe bračne tekovine, odlučujući o reviziji tuženih izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Bijeljini broj 80 0 P 057509 19 Gž 2 od 30.03.2020. godine, na sjednici održanoj dana 03.02.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Zahtjev tužiteljice za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Bijeljini broj 80 0 P 057509 14 P od 25.07.2019.godine odbačen je osnovni tužbeni zahtjev tužiteljice, koji glasi:

I "Utvrdjuje se da je tužiteljica G.R. u vanbračnoj i bračnoj zajednici sa tuženim G.S. stekla zajedničku imovinu-bračnu tekovinu, koja se sastoji od nekretnina u naravi stambene zgrade broj 2 dimenzija 10,30x10,90 metara, prizemlje sa spratom sa ozidanim ogradom i kliznom kapijom, te stambene zgrade broj 1 koja se sastoji od prizemlja i potkrovlja krajnjih dimenzija 12,50 x 11,50 m, obje sagrađene na k.č.br. 698 i 699 upisane u upisane posjedovni list broj 476 K.O. B., a po zemljišnoj knjizi označene kao k.č. 1537/5 i 1537/6 upisane u z.k. ul. broj 758 KO B., sa zemljištem neophodnim za redovnu upotrebu objekta na dijelovima parcela broj 697, 698 i 699 k.o. B., površine 750 m², a što je prikazano zelenom isprekidanom linijom na skici vještaka geodetske struke Z.G. od 12.10.2015. godine, koja je dopunjena 24.12.2018.godine, koja skica je sastavni dio presude, pa se utvrđuje da udio tužiteljice na navedenim nekretninama iznosi 1/2, a što su tuženi dužni priznati, a drugotuženi trpiti da se tužiteljica G.R., uknjiži kao vlasnik i posjednik na navedenim nekretninama sa dijelom 1/2, te su tuženi dužni predati u posjed i na slobodno raspolaganje tužiteljici njen dio od 1/2 nekretnina, te dozvoliti da se izvrši fizička dioba navedenih nekretnina, sve u roku od 30 dana od dana prijema presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

II Utvrđuje se da je tužiteljica G.R. u vanbračnoj i bračnoj zajednici sa tuženim G.S. stekla zajedničku imovinu-bračnu tekovinu, koja se sastoji od pokretnih stvari:

1. Automobil marke Mercedes A klase tip 168, model A 170 CDI, 2001. godište, metalik crne boje, koji se vodi na imenu prvotuženog, procjenjene vrijednosti 6.916,00 KM,
2. Komplet dječija soba ugaona garnitura od crne kože i crvenog tekstila sa stolićem, drveni krevet sa dušekom, stol za kompjuter, stolić za TV i televizor marke Minerva,
3. Spavaća soba sa bračnim krevetom sa dušekom i dva noćnika od drveta mahagonija, petokrilni ormar, komoda sa ogledalom sa četiri ladice,
4. Ležaj od punog drveta,
5. Komoda od punog drveta,
6. Komplet dnevni boravak trpezarijski stol od punog drveta sa 10 stolica, stakleni ormar od punog drveta sa donjim zatvorenim dijelom, trosjed, dvosjed i fotelja od plavo – zelenog platna sa stolićem, televizor marke Sony,
7. Komplet kuhinja sa samostojećim i visećim elementima, te sa električnim šporetom, frižiderom, mašinom za suđe i ugaonim ormarom sa staklom,
8. Mašina za veš indesit,
9. Zamrzivač – gorenje 410 l,
10. Komplet kuhinja od medijapana sa ugradnim elementima (rerna, ploča za kuvanje, frižider, mašina za suđe, mikrotalasna),
11. Komplet trpezarija sa trpezarijskim stolom sa šest stolica,
12. Dnevni boravak sa ugaona garnitura od crne kože, stolić, stolić za TV, TV plazma marke LG,
13. Komplet kupatilo od najkvalitetnijih elemenata,
14. Veš mašina marke mille,
15. Spavaća soba sa bračnim krevetom od punog drveta sa dušekom, plakar most od punog drveta, ormar dvokrilni, komoda, sve od punog drveta,
16. Dječija soba u kojoj se nalazi krevet od punog drveta sa komodom,
17. Dnevna soba na spratu sa malom ugaonom garniturom od platna sa komodom i policama,
18. Ugradni plakar,
19. Komplet Kupatilo na spratu,
20. Dvije peći na centralno grijanje na koje su priključene obje kuće.

pa se utvrđuje da udio tužiteljice na navedenim pokretnim stvarima iznosi ½, a što su tuženi dužni priznati, te tužiteljici predati u posjed i na slobodno raspolaganje njen dio pokretnih stvari, te dozvoliti da se izvrši fizička dioba stvari, a u nemogućnosti fizičke diobe dozvoliti da se izvrši civilna dioba stvari, u roku od 30 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja,

s tim što se tuženi mogu osloboditi ove obaveze predaje stvari tužiteljici (facultas alternativa) ukoliko tužiteljici G.R. isplate iznos od 15.000,00 KM na ime vrijednosti njenog dijela pokretnih stvari (od rednog broja 1-20), u roku od 30 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

III Tuženi su dužni tužiteljici solidarno naknaditi troškove parničnog postupka u roku od 30 dana od dana donošenja presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Usvojen je tužbeni zahtjev tužiteljice koji glasi:

„I Utvrđuje se da je tužiteljica G.R. u vanbračnoj i bračnoj zajednici sa tuženim G.S. stekla zajedničku imovinu-bračnu tekovinu,

koja se sastoji od nekretnina u naravi stambene zgrade broj 2 dimenzija 10,30x10,90 metara, prizemlje sa spratom sa ozidanom ogradom i kliznom kapijom, te stambene zgrade broj 1 koja se sastoji od prizemlja i potkrovlja krajnjih dimenzija 12,50 x 11,50 m, obje napravljenje na k.č.br.

698 i 699 upisane posjedovni list broj 476 K.O. B., a po zemljišnoj knjizi označene kao k.č. 1537/5 i 1537/6 upisane u z.k. ul. broj 758 KO B., sa zemljištem neophodnim za redovnu upotrebu objekta na dijelovima parcela 697, 698 i 699 k.o. B., a što je prikazano zelenom isprekidanom linijom na skici vještaka geodetske struke Z.G. od 12.10.2015. godine, koja je dopunjena dana 24.12.2018.godine, koja skica je sastavni dio presude,

pa se utvrđuje da udio tužiteljice na navedenim nekretninama iznosi 1/2, što su tuženi dužni priznati,

II Utvrđuje se da je tužiteljica G.R. u vanbračnoj i bračnoj zajednici sa tuženim G.S. stekla zajedničku imovinu-bračnu tekovinu, koja se sastoji od pokretnih stvari:

1. Automobil marke Mercedes A klase, 2003. godište, metalik crne boje, koji se vodi na imenu prvotuzenog, procjenjene vrijednosti 6.916,00 KM,
2. Komplet dječija soba ugaona garnitura od crne kože i crvenog tekstila sa stolićem, drveni krevet sa dušekom, stol za kompjuter, stolić za TV i televizor marke Minerva,
3. Spavaća soba sa bračnim krevetom sa dušekom i dva noćnika od drveta mahagonija, petokrilni ormar, komoda sa ogledalom sa četiri ladice,
4. Ležaj od punog drveta,
5. Komoda od punog drveta,
6. Komplet dnevni boravak trpezarijski stol od punog drveta sa 10 stolica, stakleni ormar od punog drveta sa donjim zatvorenim dijelom, trosjed, dvosjed i fotelja od plavo – zelenog platna sa stolićem, televizor marke Sony,
7. Komplet kuhinja sa samostojećim i visećim elementima, te sa električnim šporetom, frižiderom, mašinom za suđe i ugaonim ormarom sa staklom,
8. Mašina za veš Indesit,
9. Zamrzivač – gorenje 410 l,
10. Komplet kuhinja od medijapana sa ugradnim elementima (rerna, ploča za kuvanje, frižider, stroj za pranje suđa, mikrotalasna).
11. Komplet trpezarija se trpezarijskim stolom sa šest stolica,
12. Dnevni boravak sa ugaona garnitura od crne kože, stolić, stolić za TV, TV plazma marke LG,
13. Komplet kupatilo od najkvalitetnijih elemenata,
14. Perilica marke mille,
15. Spavaća soba sa bračnim krevetom od punog drveta sa dušekom, plakar most od punog drveta, ormar dvokrilni, komoda, sve od punog drveta,
16. Dječija soba u kojoj se nalazi krevet od punog drveta sa komodom,
17. Dnevna soba na spratu sa malom ugaonom garniturom od platna sa komodom i policama,
18. Ugradni plakar,
19. Komplet Kupatilo na spratu,
20. Dvije peći na centralno grijanje na koje su priključene obje kuće.

pa se utvrđuje da udio tužiteljice na navedenim pokretnim stvarima iznosi 1/2, što su tuženi dužni priznati, te tužiteljici G.R. isplatiti ukupan iznos od 114.450,00 KM na ime vrijednosti njenog dijela u gore navedenim nekretninama i pokretnima stvarima, u roku od 30 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

III Tuženi su dužni tužiteljici solidarno naknaditi troškove parničnog postupka u iznosu od 12.070,00 KM u roku od 30 dana od dana donošenja presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Bijeljini broj 80 0 P 057509 19 Gž 2 od 30.03.2020. godine žalba tuženih je djelimično uvažena i presuda Osnovnog suda u Bijeljini broj 80 0 P 057509 14 P od 25.07.2019. godine u usvajajućem dijelu tuženog zahtjeva (eventualni tužbeni zahtjev) djelimično preinačena:

- tako što je tužiteljici u usvajajućem dijelu tužbenog zahtjeva umjesto utvrđenog udjela na nekretninama od $\frac{1}{2}$ dosuđen udio od $\frac{2}{5}$;

- tako što je u cjelosti odbijen zahtjev tužiteljice kojim je tražila da joj se na ime protivvrijednosti njenog utvrđenog udjela u pokretnim i nepokretnim stvarima isplati iznos od 114.450,00 KM. U preostalom dijelu žalba je odbijena i prvostepena presuda u ožalbenom dijelu potvrđena.

Obavezana je tužiteljica da tuženim plati troškove žalbenog postupka u iznosu od 2.350,00 KM. Odbijen je zahtjev tužiteljice za naknadu troškova žalbenog postupka.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepenu presudu pobijaju tuženi u dijelu kojim je odbijena žalba tuženih, iz razloga povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, drugostepena presuda u pobijanom dijelu preinači, odnosno ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužiteljica predlaže da se revizija odbije.

Revizija nije osnovana.

Tužiteljica je u ovoj parnici postavila primarni tužbeni zahtjev kojim je tražila da se utvrdi da je sa tuženim G.S. stekla zajedničku imovinu-bračnu tekovinu, koja se sastoji od nekretnina u naravi stambene zgrade broj 2 dimenzija 10,30x10,90 metara, prizemlje sa spratom sa ozidanim ogradom i kliznom kapijom, te stambene zgrade broj 1 koja se sastoji od prizemlja i potkrovlja krajnjih dimenzija 12,50 x 11,50 m, obje sagrađene na k.č.br. 698 i 699 upisane u upisane posjedovni list broj 476 K.O. B., a po zemljišnoj knjizi označene kao k.č. 1537/5 i 1537/6 upisane u z.k. ul. broj 758 KO B., sa zemljištem neophodnim za redovnu upotrebu objekta na dijelovima parcela broj 697, 698 i 699 k.o. B., površine 750 m², da se utvrdi da udio tužiteljice u sticanju navedenih nekretnina iznosi $\frac{1}{2}$, da tuženi to priznaju, a tuženi G.Z. trpi da se tužiteljica uknjiži kao vlasnik i posjednik na navedenim nekretninama sa dijelom $\frac{1}{2}$, te da joj tuženi predaju u posjed i slobodno raspolaganje njen dio od $\frac{1}{2}$ nekretnina, te dozvole da se izvrši fizička dioba navedenih nekretnina.

Tužiteljica je takođe primarnim tužbenim zahtjevom tražila da se utvrdi da je sa tuženim G. S. stekla zajedničku imovinu-bračnu tekovinu, koja se sastoji od pokretnih stvari bliže označenih u izreci prvostepene presude, te traži da to tuženi priznaju i tužiteljici predaju u posjed i na slobodno raspolaganje njen dio pokretnih stvari, te dozvole da se izvrši fizička dioba stvari, a u nemogućnosti fizičke diobe da se izvrši civilna dioba stvari, s tim što se tuženi mogu osloboditi ove obaveze predaje stvari tužiteljici (facultas alternativa) ukoliko tužiteljici i isplate iznos od 15.000,00 KM na ime vrijednosti njenog dijela pokretnih stvari.

Tužiteljica je postavila i eventualni tužbeni zahtjev kojim traži da se utvrdi da je sa tuženim G.S. u vanbračnoj i bračnoj zajednici sa tuženim stekla zajedničku imovinu-bračnu tekovinu, koja se sastoji od nekretnina u naravi stambene zgrade broj 2 dimenzija 10,30x10,90 metara, prizemlje sa spratom sa ozidanom ogradom i kliznom kapijom, te stambene zgrade broj 1 koja se sastoji od prizemlja i potkrovlja krajnjih dimenzija 12,50 x 11,50 m, obje napravljene na k.č.br. 698 i 699 upisane posjedovni list broj 476 K.O. B., po zemljišnoj knjizi označene kao k.č. 1537/5 i 1537/6 upisane u z.k. ul. broj 758 KO B., sa zemljištem neophodnim za redovnu upotrebu objekta na dijelovima parcela 697, 698 i 699 k.o. B., da je stekla i pokretne stvari bliže navedene u izreci prvostepene presude, te traži da se utvrdi da udio tužiteljice u sticanju nekretnina i pokretnih stvari iznosi 1/2, što su tuženi dužni priznati, te tužiteljici isplatiti iznos od ukupno 114.450,00 KM na ime vrijednosti njenog dijela u gore navedenim nekretninama i pokretnima stvarima i naknaditi joj troškove postupka.

U pogledu primarnog tužbenog zahtjeva pravosnažno je odlučeno i ta odluka nije predmet revizionog postupka.

Na osnovu izvedenih dokaza i rezultata cjelokupnog postupka prvostepeni sud je utvrdio da su tužiteljica i tuženi G.S. bili u vanbračnoj zajednici od 1998. godine; da su zaključili brak 2002. godine nakon što im se rodila zajednička kćerka i da je faktička zajednica braka trajala sve do 2012. godine, naklon čega je brak razveden 2013. godine; da iz iskaza tužiteljice slijedi da je i prije stupanja u vanbračnu zajednicu bila zaposlena u Nj. i radila razne poslove a 2006. godine ostvarila pravo na penziju, ali je nastavila raditi neprijavljena „na crno“, da je tuženi S. zahvaljujući njoj i vezi sa njom uspio pribaviti dokumente i zaposliti se stalno u Nj., da su zajedno naknadno osnovali zajedničku firmu koju je S. prijavio na sebe, da je bračna zajednica trajala do početka 2013. godine i da su se nakon razvoda u Nj. sporazumjeli oko podjele imovine koju su stekli zajedničkim radom u Nj. ali se nisu dogovorili oko podjele imovine koju su stekli zajedničkim radom u B., da je od zasnivanja vanbračne zajednice 1998. godine došla u B.gdje je zatekla neuslovan objekat za stanovanje - ljetnu kuhinju, koja je umjesto stropa imala trsku, u kome je bila samo jedna prostorija sa garažom, te da je zajedno sa tuženim S. počela izgradnju prvo ovog objekta tako što su napravili sprat iznad garaža, sobe u objektu, betonirali ogradu, a kada je tuženi Z. dozvolio 2006. i 2007. godine rušenje stare kuće, sagradili i novu kuću u drugim gabaritima, sa opremom i podnim centralnim grijanjem, da su tužiteljica i S. stanovali u toj kući za vrijeme trajanja zajedničkog života i dolaska u B., opremili je namještajem rađenim po narudžbi, a 2010. ili 2011. godine kupili PMV, „Mercedes“ A klase, proizveden 2003. godine, da joj je nakon prestanka bračne zajednice onemogućeno da iz zajedničke kuće u B. uzme svoju obuću i odjeću, kao i bilo šta drugo od ostalih pokretnih stvari; da tuženi S. u svom iskazu negira da je u braku sa tužiteljicom bilo šta stečeno u B., tvrdnjama da su sva finansiranja, izgradnja, uređenje i opremanje objekata u B. vršena od strane njegovog oca, tuženog Z., od invalidske penzije koju je ostvario u S., te uz pomoć njegovih sestara, a da je on sticao sa tužiteljicom imovinu u Nj., koju su tamo i podijelili;

da iz iskaza svjedoka L.Ž. proizlazi da je zidao stambeni objekat u dvorištu G.Z. i izveo sve radove od temelja do krova, a cijenu dogovorio sa tuženim G.S. u prisustvu njegovog oca Z. koji mu je isplatio naknadu za rad; da iz iskaza svjedoka P.S. proizlazi da je živjela u B. od 2006. – 2013. godine, te da je bila prisutna kada su tužiteljica i tuženi S. molili njegovog oca da im dozvoli renoviranje stare kuće i gradnju nove, da je tada izgrađena nova kuća na sprat, da je urađen veliki dnevni boravak, nova fasada, dozidana garaža, izgrađena kompletna ograda, da je u novoj kući urađeno podno grijanje i naručen namještaj sa visokim sjajem, da su vozilo Mercedes

dovezli tužiteljica i tuženi S. 2010. i 2011. godine kada su došli iz Nj., a vratili se avionom, da je znala od ranije da je postojala samo prizemna stara kuća stare gradnje sa ljetnom kuhinjom i garažom, da je Z. imao penziju oko 800,00 KM, a ne 800,00 EUR, te da su S. sestre J. i V. rijetko dolazile u posjetu; da se svjedok G.D., kojem je tuženi S. stric, a Z. djed, izjasnio da u periodu u kome je tužiteljica bila vjenčana za tuženog S. nije zidano ništa, niti je išta građeno, a da je sve gradio njegov djed Z. dok su tužiteljica i tuženi S. bili u Nj., da smatra da je to sve finansirao njegov djed Z. jer je radio u S. i tamo zaradio penziju; da se svjedok P.A. izjasnio da je izvodio radove centralnog grijanja i vodovodnih instalacija i da mu je za sve te radove plaćao tuženi Z. na način što je od Z. posuđivao novac, pa umjesto da mu vraća novac izvodio mu je razne instalaterske radove, pa je tako pozajmljivao novac i izvodio radove od 2002. do 2010. godine; da su u svojim iskazima svjedoci J.V. i L.V., sestre tuženog S., navele da tužiteljica i S. nisu pomagali u gradnji bilo čega već su njih dvije sestre J. i V. sa Z. sve izgradili, nabavili i platili, a PMV „Mercedes“ je kupio S.

Kod takvog stanja činjenica prvostepeni sud nalazi da su iskazi svjedoka J.V. i L.V. u suprotnosti sa iskazom tuženog Z., a da one kao kćerke Z. imaju nesumnjivi interes da tuženi uspiju u parnici, te ih nije prihvatio, kao ni iskaz svjedoka G.D., koji su ocijenili da je sračunat na uspjeh tuženih u parnici, a pored toga našli su da je svojim odgovorima sud stekao uvjerenje da je za davanje iskaza instruisan, te da su njegovi odgovori u cjelosti neuvjerljivi.

Prvostepeni sud zaključuje da su obje kuće građene za vrijeme trajanja vanbračne i bračne zajednice tužiteljice i tuženog S., da to proizlazi iz izvedenih dokaza, prije svega iskaza tužiteljice i svjedoka L.Ž. i P.S., te ostalih dokaza među kojima su računi o kupovini, da su predmetne nekretnine i pokretne stvari stečene od zarade koju je i tužiteljica ostvarila radom u Nj., zbog čega nije relevantno da li je u pregovorima oko rekonstrukcije i izgradnje kuća ista direktno učestvovala, ili je investirala u gradnju novcem stečenim radom sa tuženim S. u Nj., jer nema dokaza da su ove stambene zgrade građene sredstvima tuženog S. koja predstavljaju njegovu posebnu imovinu, odnosno da su građeni sredstvima tuženog Z. i njegovih kćerki V. i J.

Slijedom toga, prvostepeni sud je, cijeneći da je već pravosnažno odlučeno o primarnom tužbenom zahtjevu, odbacio tužbu u tom dijelu, dok je pozivom na odredbu člana 270. stav 5. i člana 282. Porodičnog zakona („Sl. glasnik RS“ broj 54/02, 41/08 i 63/14 – u daljem tekstu PZ), usvojio eventualni tužbeni zahtjev.

Drugostepeni sud je žalbu tuženih djelimično uvažio i prvostepenu presudu preinačio tako što je tužiteljici umjesto utvrđenog udjela na nekretninama od $\frac{1}{2}$ dosudio udio od $\frac{2}{5}$, a u cjelosti odbio zahtjev tužiteljice da joj na ime protivvrijednosti njenog utvrđenog udjela u pokretnim i nepokretnim stvarima tuženi isplati iznos od 114.450,00 KM, dok je u ostalom dijelu žalba tuženih odbijena i prvostepena presuda potvrđena, temeljem odredbe člana 229. stav 1. tačka 4. i člana 226. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP).

Obrazložio je da je pravilan zaključak nižestepениh sudova da su tužiteljica i tuženi S. stekli u toku vanbračne i bračne zajednice predmetne nekretnine i pokretne stvari, te da se ne može prihvatiti da se radi o sticanju u porodičnoj zajednici, koja podrazumijeva postojanje ekonomske zajednice srodnika koje karakteriše život više lica u zajedničkom domaćinstvu i zajedničko trošenje prihoda bez obzira ko ih stiće, jer u konkretnom slučaju nema dokaza niti je

iko od parničnih stranaka navodio činjenice u tom pravcu - da je između tužiteljice i tuženog S., te njegovog oca i njegovih kćerki J. i V., postojao bilo kakav usmeni ili pismeni dogovor da se sporne stambene zgrade rekonstruišu, prepravljaju, grade za sve njih zajedno, pa nalazi da je o zahtjevu tužiteljice pravilno odlučeno po osnovu sticanja u braku, na kojim činjenicama se i temelji tužba.

Zaključak prvostepenog suda da se doprinos tuženog Z. ogleda u njegovom stalnom prisustvu, angažovanju majstora i radnika, ali da se na taj način i na osnovu te činjenice ne može primijeniti institut sticanja u porodičnoj zajednici, drugostepeni sud nalazi pravilnim, ali bez uticaja na drugačije presuđenje, cijeneći da je pravilno utvrđeno da su svi radovi plaćani novcem tužiteljice i tuženog S., stečenim njihovim zajedničkim radom za vrijeme trajanja braka.

Međutim, drugostepeni sud zaključuje da nije pravilno utvrđen doprinos tužiteljice u sticanju nekretnina, jer da je prvostepeni sud previdio činjenicu da predmetne dvije stambene zgrade dijele istu sudbinu kao i 750 m² zemljišta potrebnog za njihovu redovnu upotrebu, čiji titular (zemljišta) je tuženi Z., te je pazeći po službenoj dužnosti na primjenu materijalnog prava od tužiteljicinog doprinosa u izgradnji predmetnih stambenih objekata odbio plac od 750 m² kroz vrijednost koju je izrazio vještak građevinske struke, te je tako tužiteljici umjesto udjela od 1/2 na nekretninama utvrdio udio od 2/5.

Pored toga, drugostepeni sud je, pozivom na odredbu člana 273. stav 5. PZ, ocijenio neosnovanim tužbeni zahtjev tužiteljice da joj se na ime utvrđenog udjela na spornim nekretninama i pokretnim stvarima isplati iznos od 114.450,00 KM, nalazeći da se ne radi o znatno nižem utvrđenom udjelu tužiteljice u predmetnoj imovini od udjela tuženog S., te da tužiteljica nije navela ni jednu činjenicu da u konkretnom slučaju postoje posebne okolnosti koje bi opravdavale obavezivanje na naknadu novčane protivvrijednost njenog udjela, pa zaključuje da se nisu ispunili uslovi za usvajanje ovog dijela tužbenog zahtjeva tužiteljice.

Pobijana presuda je pravilna.

Tužiteljica svoje tvrdnje temelji na tome da je sa tuženim G.S. u toku trajanja vanbračne i bračne zajednice stekla nekretnine i pokretne stvari u mjestu B. i da one predstavljaju bračnu tekovinu, te da je doprinos supružnika u sticanju te imovine jednak.

Iz činjeničnog utvrđenja nižestepenih sudova proizlazi da su predmetne nekretnine stečene u toku trajanja vanbračne i bračne zajednice tužiteljice i tuženog G.S., prihodima od zarade supružnika koju su ostvarivali radeći u Nj., koji zaključak je utemeljen na iskazu tužiteljice, te iskazu svjedoka L.Ž. koji je zidao stambeni objekat u dvorištu G.Z. i izveo sve radove od temelja do krova, a cijenu dogovorio sa tuženim G.S. u prisustvu njegovog oca Z. koji mu je isplatio naknadu za rad, te iskaza svjedoka P.S. koja je živjela u B. od 2006. – 2013. godine, kada je izgrađena nova kuća na sprat, urađen veliki dnevni boravak, nova fasada, dozidana garaža, izgrađena kompletna ograda, a da je znala od ranije da je postojala samo prizemna stara kuća stare gradnje sa ljetnom kuhinjom i garažom, da je bila prisutna kada su tužiteljica i tuženi S. molili njegovog oca da im dozvoli renoviranje stare i gradnju nove kuće, da je u novoj kući urađeno podno grijanje i naručen namještaj sa visokim sjajem, da su vozilo Mercedes dovezli tužiteljica i tuženi S. 2010. i 2011. godine iz Nj., a vratili se avionom, da je Z.

imao penziju oko 800,00 KM, a ne 800,00 EUR, te da su S. sestre J. i V. rijetko dolazile u posjetu.

Zaključak nižestepeni sudova o sticanju imovine u vanbračnoj i bračnoj zajednici temeljen je pored toga i na materijalnim dokazima, među kojima su računi o kupovini koje je dostavila tužiteljica kao i tuženi Z.

Navodima revizije ne dovodi se u pitanje zaključak nižestepeni sudova o tome da predmetne nekretnine i pokretne stvari predstavljaju zajedničku bračnu tekovinu jer su izvedeni dokazi, pa i iskazi svjedoka koji se revizijom osporavaju (iskaz svjedoka L.Ž.) pravilno ocijenjeni, te činjenica da je navedeni svjedok pored ostalog naveo da je zaključio da je tuženi S. bio investitor gradnje „jer pretpostavlja da je to S. investicija zato što je on radio u Nj.“ ne dovodi u pitanje pravilnost zaključka nižestepeni sudova i ocjenu iskaza ovog svjedoka, koji su ovaj iskaz prihvatili s obzirom da je svjedok bio učesnik gradnje predmetnih nekretnina, te cijenili da takav zaključak proizlazi i iz drugih izvedenih dokaza, a pobijane presude nisu zasnovane isključivo na iskazu svjedoka L.Ž.

I ostali izvedeni dokazi su pravilno ocijenjeni, te su nižestepeni sudovi zaključili da su tužiteljica i tuženi S. učestvovali u sticanju ove imovine od prihoda koje su ostvarili u Nj., a koji predstavljaju njihovu zajedničku imovinu.

Iz tog razloga je pravilno zaključeno da predmetne objekte i pokretne stvari nije gradio tuženi Z. niti uz pomoć svojih kćerki J.V. i L.V., koje imaju posebna vlastita domaćinstva i porodice i ne žive u B., te su samo povremeno dolazile na predmetne nekretnine, pa je pravilno zaključeno da su njihovi iskazi da su učestvovali u gradnji pomaganjem svom ocu, tuženom Z., nelogični i neuvjerljivi i da isti ne potvrđuju ostali izvedeni dokazi.

Takođe, pravilno su nižestepeni sudovi našli da predmetna imovina nije rezultat sticanja u braku tuženog Z. i njegove supruge L., pa nisu ni mogli pokloniti vjeru iskazu drugotuženog Z. u tom dijelu, kao ni u pogledu visine njegovih primanja. Činjenica da je tuženi Z. vršio plaćanja za vrijeme gradnje predmetnih objekata ne znači, kako pravilno nalaze nižestepeni sudovi, da je on finansirao tu gradnju obzirom da su tužiteljica i tuženi S. živjeli i radili u Nj. i da su samo povremeno, najčešće u vrijeme godišnjeg odmora dolazili u B., pa se na osnovu činjenice da je plaćanje vršio tuženi Z. ne može izvesti zaključak o finansiranju gradnje objekata isključivo od strane ovog tuženog.

Neosnovano tuženi prigovaraju i ocjeni iskaza tuženog G.S., koji je negirao da je sa tužiteljicom u toku trajanja vanbračne i bračne zajednice stekao bilo kakvu imovinu u B., jer je protivan drugim izvedenim dokazima i iskazima svjedoka koje je prvostepeni sud prihvatio kao vjerodostojne. Navodi tuženog S. da je sve finansirao njegov otac Z. od invalidske penzije nisu dokazani, kao ni tvrdnje da je visina njegove penzije oko 800,00 EUR, a pored toga iskaz tuženog Z. nižestepeni sudovi su ocijenili neuvjerljivim pogotovo u dijelu da su svi građevinski radovi i izgradnja građeni u toku rata, jer drugačije proizlazi iz ostalih izvedenih dokaza, te nisu prihvatili njegov iskaz da je pokretne stvari – namještaj i automobil ... kupio kreditima, a da su mu u tome pomogle njegove kćerke, jer to ničim nije dokazano.

Nižestepeni sudovi su utvrdili da je tužiteljica svojim radom i zaradom stečenom u braku sa tuženim S. doprinijela izgradnji nekretnina i sticanju pokretnih stvari, bez obzira što o tome nije pribavila račune za kupovinu opreme i izradu naručenog namještaja, jer se sud uvjerio da u predmetnim nekretninama postoje i pokretne stvari koje su visokog standarda i cijene što je utvrdio vještak ekonomske struke, a što je utvrđeno i izlaskom na lice mjesta kada je zatečeno stanje u kome se nalaze nekretnine – nova kuća, te kuća koja je renovirana kao i pokretne stvari koje ne spadaju u standardnu opremu, odnosno namještaj, što je po ocjeni nižestepeni sudova rezultat sticanja u braku tužiteljice i tuženog S., a ne tuženog Z. i njegove supruge, koji s obzirom na visinu svojih primanja ne bi bio u mogućnosti da samostalno izgradi navedene objekte, odnosno vrši finansiranje nabavke namještaja i putničkog automobila ...

Pored toga, pravilno su nižestepeni sudovi izveli zaključak, tumačeći njegov sadržaj i svrhu, da su bračnim ugovorom kojeg su tužiteljica i tuženi S. zaključili u Nj. 2013. godine, regulisali svoje odnose na imovini koju su stekli u Nj., te da se isti ne odnosi na drugu imovinu, pa tako ni na ovu o kojoj se odlučuje u ovoj parnici.

Na osnovu svega navedenog, nalazeći da nisu počinjene povrede odredaba postupka iz člana 8. i 191. stav 4. ZPP, kao i da je materijalno pravo pravilno primjenjeno, o reviziji tuženih odlučeno je kao u izreci na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

Zahtjev tužiteljice za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju u iznosu od 900,00 KM je odbijen na osnovu odredbe člana 397. stav 1. ZPP, u vezi sa članom 387. stav 1. istog zakona, obzirom da ovi troškovi nisu bili nužni za vođenje parnice, niti od značaja za zaštitu prava tužiteljice u postupku po ovom pravnom lijeku.

Predsjednik vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić